

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Бухгалтерського обліку та аудиту  
(найменування кафедри)

Допущено до захисту  
Завідувач кафедри

Д.е.н., проф. Лоханова Н.О. \_\_\_\_\_  
(підпис)

«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2019 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА**

**на здобуття освітнього ступеня бакалавр**

зі спеціальності 6.030509 «Облік і аудит».  
(шифр та найменування спеціальності)

Освітня програма Облік і аудит.  
(назва освітньої програми)

на тему: «Облік, контроль та аналіз основних засобів  
(на прикладі ТОВ «Таврія В»)»

**Виконавець:**

студентка обліково-економічного факультету  
Ярчук Анна Русланівна \_\_\_\_\_  
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

**Науковий керівник:**

к.е.н., доцент \_\_\_\_\_  
(науковий ступінь, вчене звання)  
Шерер Ігор Леонідович \_\_\_\_\_  
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

**Одеса 2019**

## ЗМІСТ

|                                                                                                       | Стор.     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>ВСТУП .....</b>                                                                                    | <b>3</b>  |
| <b>РОЗДІЛ 1 ОСНОВНІ ЗАСОБИ ЯК ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ ТА<br/>ОБЄКТ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ .....</b>      | <b>6</b>  |
| 1.1. Економічна сутність та класифікація основних засобів<br>підприємства .....                       | 6         |
| 1.2. Проблеми оцінки основних засобів в сучасних умовах<br>економічної діяльності .....               | 16        |
| 1.3. Міжнародний досвід обліку основних засобів .....                                                 | 18        |
| <b>РОЗДІЛ 2 ПРАКТИКА ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ<br/>В ТОВ «ТАВРІЯ В» .....</b>                           | <b>23</b> |
| 2.1. Організаційно-економічна характеристика досліджуваного<br>підприємства .....                     | 23        |
| 2.2. Облік наявності та руху основних засобів .....                                                   | 28        |
| 2.3. Облік амортизації та зносу основних засобів .....                                                | 35        |
| <b>РОЗДІЛ 3 МЕТОДИКА КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ<br/>ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА .....</b>                  | <b>42</b> |
| 3.1. Особливості проведення внутрішнього контролю використання<br>основних засобів підприємства ..... | 42        |
| 3.2. Аналіз стану та використання основних засобів .....                                              | 49        |
| 3.3. Шляхи вдосконалення організації обліку основних засобів .....                                    | 56        |
| <b>ВИСНОВКИ .....</b>                                                                                 | <b>62</b> |
| <b>Список використаних джерел .....</b>                                                               | <b>67</b> |
| <b>Додатки .....</b>                                                                                  | <b>71</b> |

## ВСТУП

**Актуальність теми.** Процес інтеграції України у світовий економіко-правовий простір призводить до необхідності зближення вітчизняної та зарубіжної практики організації та ведення бухгалтерського обліку основних засобів.

В сучасних умовах розвитку фінансово-господарські операції виходять за межі національних кордонів, тому суб'єкти бізнесу України поступово переходять на міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності, що сприяє підвищенню їх конкурентоспроможності, показників діяльності, покращує ділову репутацію. У зв'язку з чим важливим є вдосконалення національної системи бухгалтерського обліку основних засобів з урахуванням зарубіжного досвіду.

Значний внесок у дослідження вітчизняних та зарубіжних проблем та особливостей обліку основних засобів зробили такі вчені, як: С. М. Бичкова, Ф. Ф. Бутинець, С. Ф. Голов, А. П. Гринько, М. Ф. Огійчук, М. С. Пушкар, С. В. Свірко, В. Я. Савченко та інші.

Незважаючи на широке висвітлення у науковій літературі проблем, пов'язаних з удосконаленням обліку, трансформаційні процеси, що відбуваються в економіці країни, зумовлюють необхідність подальшого дослідження практичних і методичних засад організації обліку, контролю та аналізу основних засобів із використанням сучасних наукових досягнень, професійних традицій, що склалися в Україні та економічних особливостей необоротних активів.

Дискусійність багатьох теоретичних положень, практична значимість обліку, контролю та аналізу основних засобів, недостатній рівень їх дослідження з погляду сучасних потреб управління зумовили вибір теми і визначили спрямованість кваліфікаційної роботи.

**Мета і задачі дослідження.** Метою дослідження є аналіз особливостей вітчизняної та зарубіжної практики ведення обліку основних засобів, як основи господарської діяльності та однієї з найважливіших складових активів підприємства. Пошук можливостей вдосконалення бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю основних засобів для підвищення конкурентоспроможності вітчизняних

підприємств.

Досягнення поставленої мети вимагає вирішення таких завдань:

- дослідити економічну сутність основних засобів, їх склад та класифікацію;
- розкрити питання оцінки основних засобів і визначити її вплив на фінансово-майновий стан підприємства;
- дослідити методичні аспекти нарахування амортизації в системі відтворення основних засобів підприємства;
- проаналізувати діючу організацію бухгалтерського обліку наявності та руху основних засобів;
- дослідити методику обліку витрат на ремонт, модернізацію, реконструкцію та інші поліпшення основних засобів підприємства;
- визначити та обґрунтувати напрями удосконалення обліку основних засобів на досліджуваному підприємстві ТОВ «Таврія В»;
- провести аналіз стану та ефективності використання основних засобів на ТОВ «Таврія В»;
- розкрити особливості проведення внутрішнього контролю використання основних засобів підприємства та визначити напрямки його удосконалення.

**Об'єкт дослідження.** Об'єктом дослідження є система обліку та внутрішнього контролю основних засобів торгівельного підприємства.

**Предмет дослідження.** Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та організаційних засад бухгалтерського обліку й контролю основних засобів у системі управління торгівельним підприємством ТОВ «Таврія В».

**Методи дослідження.** Для узагальнення й оцінки стану організації та ведення обліку і контролю основних засобів на досліджуваному підприємстві використано методи асоціацій і аналогій при дослідженні методики синтетичного та аналітичного обліку основних засобів; логічного аналізу при визначенні економічної сутності основних засобів та основних напрямів облікової політики, при розробці параметрів для класифікації основних засобів; деталізації; порівняльного аналізу при виявленні переваг і недоліків різних методів амортизації; системного вивчення господарських процесів при оптимізації документального оформлення операцій з основними

засобами; а також схематичні та графічні методи для наочного зображення результатів дослідження.

**Інформаційна база дослідження.** В процесі дослідження використовувалися законодавчі та нормативно-правові документи, які регламентують облік і контроль основних засобів, національні та міжнародні стандарти обліку й звітності, наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених з проблем організації та методики бухгалтерського обліку, контролю та аналізу основних засобів, матеріали науково-практичних конференцій і семінарів, довідкові та інформаційні видання, а також фінансова звітність ТОВ «Таврія В» за 2016 – 2017 роки.

## ВИСНОВКИ

Матеріали проведеного дослідження теорії та практики обліку основних засобів дозволили зробити такі висновки та пропозиції.

Дослідження сучасного наукового уявлення до трактування економічного змісту поняття «основні засоби» в економічній літературі та нормативно-правових актах України, які регулюють їх бухгалтерський облік та облік для цілей оподаткування дозволив виділити основні критерії визнання основних засобів: матеріальність, сфера призначення, строк корисного використання, амортизаційність.

Виділені ключові критерії визнання основних засобів покладено в основу визначення поняття «основні засоби», під якими слід розуміти матеріальні активи, які зберігають свою натуральну форму протягом всього корисного терміну експлуатації, що становить понад один рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік), використовуються як під час здійснення господарської діяльності, так і під час виконання підприємством адміністративних чи соціально-культурних функцій та по частинах переносять свою вартість на результат власної діяльності – виготовлений продукт, надану послугу або товар.

Необхідною умовою раціональної організації обліку основних засобів є їх класифікація. Її орієнтація на загальних для усіх галузей національної економіки ознаках – визначенні різних груп основних засобів та їх об'єднання по спільних функціях у виробничому процесі має домінуюче значення для організації бухгалтерського обліку. Завдяки цьому основні засоби розділяють по групах, які підлягають обліку та контролю на бухгалтерських рахунках. Також забезпечується єдність групування по видах об'єктів у всіх галузях економіки, що дозволяє досягти співставлення облікових показників різних підприємств. Для забезпечення своєчасного та правильного обліку основних засобів та контролю за їх збереженням і використанням на підприємстві має бути розроблена економічно обґрунтована класифікація основних засобів за такими ознаками:

– натурально-речовим складом;

- функціональним призначенням;
- використанням;
- належністю;
- за відношенням до галузі народного господарства.

Розглянуті сутність та класифікація основних засобів дають змогу оптимізувати їхню структуру – забезпечити ефективне їх використання, сприяти покращенню стану сучасного виробництва.

Розробка рекомендацій щодо вдосконалення обліку основних засобів крупних підприємств, які спеціалізуються у галузі торгівлі неможлива без розкриття міжнародного досвіду обліку основних засобів шляхом проведення порівняльного аналізу положень національних стандартів бухгалтерського обліку, міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності, а також вимог загальних положень бухгалтерського обліку США.

Результати проведеного порівняльного аналізу дали змогу встановити як спільні, так і відмінні облікові аспекти відображення інформації про основні засоби в трьох системах стандартів. Вони стосуються визначення та визнання основних засобів, витрат на формування первісної вартості, витрат на утримання основних засобів, переоцінку, амортизацію та вибуття.

Міжнародні стандарти фінансової звітності не деталізують всі процедури та механізми фінансового обліку, а віддають перевагу професійному судженню бухгалтерів. Їх характеризують як стандарти, що ґрунтуються на принципах, на відміну від ЗПБО США (US GAAP), які базуються на правилах.

Всі крупні підприємства торгівлі повинні керуватися міжнародними стандартами фінансової звітності. Це один з напрямів удосконалення обліку основних засобів. Однак, на нашу думку, потрібно запозичати й досвід ЗПБО США (US GAAP) в тій частині, яка не регламентована міжнародними стандартами фінансової звітності.

Подальші дослідження міжнародного досвіду облікового відображення основних засобів уможливають імплементацію найкращих його аспектів з метою створення надійного інформаційного підґрунтя для прийняття ефективних

управлінських рішень.

Щодо практики обліку та контролю операцій із основними засобами на досліджуваному підприємстві слід зазначити таке.

У цілому облік і контроль руху основних засобів на ТОВ «Таврія В» ведеться згідно з чинними нормативно-правовими документами.

До недоліків системи обліку та внутрішнього контролю можна віднести такі:

- використовується прямолінійний метод нарахування амортизації усіх видів основних засобів. Цей метод не дозволяє враховувати фактичне навантаження основних засобів, а також високий моральний знос окремих об'єктів;

- не відбувається переоцінка основних засобів, що не дозволяє відображати у фінансовій звітності реальну вартість основних засобів;

- використовуються форми первинних документів, що не містять усіх необхідних реквізитів та не дають необхідної інформації для подальшого обліку та контролю;

Основним недоліком існуючої системи обліку є те, що наказ про облікову політику складено формально, тобто елементи наказу не обговорювалися і нічим не обґрунтовані. Наказ не має визначеної структури; деякі питання висвітлені або не в повному обсязі або зовсім не наводяться; не висвітлено питання щодо організаційно-технічних аспектів обліку, а саме: не наводиться графік документообігу; перелік первинних документів і реєстрів бухгалтерського обліку, порядок проведення інвентаризації, котрий застосовується на підприємстві, адже, без цих елементів ефективного здійснення облікової політики неможливе.

На наш погляд облікова політика повинна розкривати усі методологічні принципи та прийоми, які використовує підприємство для обліку і відображення у фінансовій звітності основних засобів. Для цього вкрай необхідно, щоб у розробку політики було закладено принцип повноти та реальності облікових даних.

Для усунення недоліків запропоновано:

- внесення змін в облікову політику підприємства щодо методів нарахування амортизації;

- проведення переоцінки основних засобів та використання спеціальної

відомість обліку її результатів;

- внесення змін в систему реквізитів, що містяться в первинних документах з обліку основних руху засобів, та регістрах аналітичного обліку;

- розробити графіки документообігу з обліку основних засобів як додаток до облікової політики.

Розглянувши систему внутрішнього контролю основних засобів на досліджуваному підприємстві ТОВ «Таврія В», можемо виділити наступні особливості:

- контроль основних засобів на ТОВ «Таврія В» зводиться до забезпечення збереження основних засобів і покладається на бухгалтерію та заступника директора;

- інвентаризація основних засобів на підприємстві проводиться раз на рік – перед складанням річної фінансової звітності та зазвичай носить формальний характер;

- згідно з попереднім актом зовнішньої перевірки порушень в обліку основних засобів в ТОВ «Таврія В» не виявлено.

- в ТОВ «Таврія В» немає спеціальної служби, яка б проводила економічний аналіз наявності, структури та ефективності використання основних засобів.

Таким чином удосконалення системи внутрішньогосподарського контролю стану та використання основних засобів, як складової організації управлінського процесу на досліджуваному підприємстві, є особливо актуальним.

Це вимагає суттєвого підвищення ролі інформаційного, технологічного, методичного, організаційного та іншого забезпечення управління основними засобами підприємства.

Структура організації та етапи здійснення внутрішнього контролю основних засобів на досліджуваному підприємстві розроблена у п.3.1.

Розглянутий підхід проведення внутрішнього контролю дає змогу побудувати раціональну систему контрольно-ревізійних процедур щодо основних засобів, що дає можливість, по-перше, сформулювати ефективну амортизаційну політику; по-друге, своєчасно виявляти резерви ефективності використання основних засобів.

Результати аналізу стану та використання основних засобів ТОВ «Таврія В» свідчать про наступне.

На протязі досліджуваного періоду на підприємстві загальна вартість основних засобів зростає. Зростання відбулося, в цілому, за всіма групами основних засобів в абсолютному виразі.

Аналіз відтворення основних засобів свідчить про підвищення темпів відтворення основних засобів впродовж двох звітних років, що підтверджує збільшення значень коефіцієнтів введення і вибуття.

Аналіз стану основних засобів свідчить про те, що основні засоби на підприємстві знаходяться у хорошому стані.

На підприємстві спостерігається зменшення ефективності використання всіх основних засобів. Цьому сприяє зменшення показника віддачі основних засобів. В свою чергу, необхідно зазначити, що віддача основних засобів підприємства зменшилася за рахунок зменшення віддачі активної частини основних засобів.

Аналіз впливу основних засобів на обсяг реалізації показав, що аналізоване підприємство має резерв зростання обсягу реалізації за рахунок підвищення показника віддачі активної частини основних засобів.

Такі основні висновки та пропозиції.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. IFRS and GAAP: Similarities and differences. IFRS readiness series, Pricewaterhouse Coopers. URL: <http://www.pwcinform.com> (дата звернення: 11.02.2019).
2. Агрес О.Г. Економічна ефективність використання основних засобів сільськогосподарських підприємств : автореф. дис. ... к. е. н. : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» Львівський нац. аграр. ун-т. Львів, 2013. 20 с.
3. Адамович Н. Амортизація в «нуль»: як оживити потрібний ОЗ? Податки та бухгалтерський облік, грудень, 2018, № 102. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/november/issue-91/article-40567.html> (дата звернення: 12.04.2019).
4. Адамович Н. Основні засоби: самі вирішили, самі ліквідували. Податки та бухгалтерський облік, грудень, 2018, № 102. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/september/issue-71/article-39019.html> (дата звернення: 25.04.2019).
5. Альошкіна Н., Вороная Н., Чернишова Н. Визначаємо облікову політику. Податки та бухгалтерський облік, грудень, 2018, № 102. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/december/issue-102/article-41436.html> (дата звернення: 20.04.2019).
6. Альошкіна Н., Вороная Н., Чернишова Н. Наказ про організацію бухгалтерського обліку. Податки та бухгалтерський облік, грудень, 2018, № 102. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/december/issue-102/article-41439.html> (дата звернення: 20.04.2019).
7. Альошкіна Н., Вороная Н., Чернишова Н. Нормативне регулювання бух обліку. Податки та бухгалтерський облік, грудень, 2018, № 102. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/december/issue-102/article-41433.html> (дата звернення: 25.04.2019).
8. Амброзяк Н., Вороная Н., Нестеренко М. Інвентаризуємо основні засоби. Податки та бухгалтерський облік, грудень, 2018, № 102. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/november/issue-94/article-40775.html> (дата звернення: 26.04.2019).

9. Бабяк Н.Д. Амортизаційні відрахування як фінансове джерело відтворення основних засобів підприємств. Вісник Сумського державного університету. Серія «Економіка». 2005. № 10(82). С. 177 – 185.
10. Бондарь А. Б. К вопросу оценки основных средств предприятия в бухгалтерском учете. Бухгалтерский учет и аудит. 2005. № 3. С. 23 – 28.
11. Бухгалтерський облік в Україні. Від теорії до практики / За ред. А.М. Коваленко. Дніпропетровськ: Баланс-Клуб, 2006. 1024 с.
12. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика : [навч.-практ. посіб.] / Н.І. Верхоглядова, В.П. Шило, С.Б. Ільїна [та ін.]. К. : Центр учбової літератури, 2010. 536 с.
13. Велика Ю.В. Проблеми оцінки основних засобів в сучасних умовах економічної діяльності. URL: [http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/13124/1/171\\_Velika\\_407-409\\_69.pdf](http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/13124/1/171_Velika_407-409_69.pdf) (дата звернення: 11.02.2019).
14. Господарський кодекс України від 16.01.2003. № 436. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 11.02.2019).
15. Гречко С.М. Особливості визнання основних засобів в цілях бухгалтерського обліку та оподаткування. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2011. № 3(21). Ч. 2. С. 23 – 31.
16. Завадський Й.С. Економічний словник / Й.С. Завадський, Т.В. Осовська, О.О. Юшкевич. К. : Кондор. 2006. 356 с.
17. Завгородний В. П. Бухгалтерский учет, контроль и аудит в условиях рынка / В. П. Завгородний, В. Я. Савченко. Киев. 1997. С. 157 – 248.
18. ЗПБО США (US GAAP). URL: <http://www.fasb.org> (дата звернення: 02.03.2019).
19. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом М-ва фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z0893-99> (дата звернення: 20.01.2019).
20. Коваленко О.В. Напрями підвищення ефективності використання основних фондів підприємства. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2014. Вип. 7. С. 20 – 27.

- 21.Кругляк Б. Аудит основних засобів промислових підприємств: методичний аспект. Бухгалтерський облік і аудит. 2007. № 7. С.50 – 57.
- 22.Лытнева Н.А. Бухгалтерский учет : [учебник] / Н.А. Лытнева, Л.И. Малявкина, Т.В. Федорова. М. : ФОРУМ; ИНФРА М. 2006. 496 с.
- 23.Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку / Перекл. з англ. за ред. С.Ф. Голова. К. : Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України. 1998. 736 с.
- 24.Міжнародні стандарти фінансової звітності. URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 21.02.2019).
- 25.МСФЗ/МСБО (IFRS/AS). URL: <http://www.ifrs.org> (дата звернення: 22.02.2019).
- 26.Про затвердження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі»: наказ Міністерства фінансів України від 12.10.2010 р. № 1202. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10> (дата звернення: 15.01.2019).
- 27.Неміш Ю.В. Поняття «основні засоби» у сучасних наукових дослідженнях. Аграрна економіка. 2012. Т 5. № 3-4. С. 181 – 187.
- 28.Очеретько Л.М., Н.С. Шубіна. Особливості обліку основних засобів. Економічний простір. 2011. №47. с. 240 – 246.
- 29.Педос В.І. Проблемні питання аналізу та аудиту основних засобів. Облік, контроль та аналіз на підприємствах АПК: стан та перспективи розвитку: зб. тез доп. міжн. наук.-практ. конф. (Вінниця, 20-21 жовтня 2010 р.) / Мін-во освіти і науки України, Мін-во аграр. політики України, Вінниц. націон. аграр. ун-т. Вінниця: РВВ ВНАУ. 2010. 136 с. С. 11 – 13.
- 30.План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій: затв. наказом М-ва фінансів від 30.11.99 р. № 291. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z1214-13> (дата звернення: 25.02.2019).
- 31.Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua> (дата звернення: 20.01.2019).
- 32.Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: [http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat\\_id=293533](http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat_id=293533) (дата звернення: 20.01.2019).

- 33.Про затвердження Державного класифікатора України «Класифікація основних фондів»: Наказ Державного комітету України по стандартизації, метрології та сертифікації від 19.08.1997 р. № 507. URL: [http://zakon.nau.ua/doc/?doc\\_id=269821](http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=269821) (дата звернення: 12.02.2019).
- 34.Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку основних засобів і нематеріальних активів банку України Постанова Правління Національного банку України від 20.12.2005 р. № 480. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0040-06> (дата звернення: 02.03.2019).
- 35.Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00> (дата звернення: 02.03.2019).
- 36.Про затвердження типових форм первинного обліку Наказ Міністерства статистики України від 29.12.1995 р. № 352. Бухгалтерія. Збірник систематизованого законодавства. 2007. № 2. С. 86 – 95.
- 37.Семйон В.С. Оцінка основних засобів в українській та угорській обліковій практиці. Вісник ВХНУ. 2010. №4. с. 96 – 100.
- 38.Сук Л.К. Фінансовий облік : [навч. посіб.] / Л.К. Сук, П.Л. Сук ; 2-ге вид., перероб. і доп. К. 2012. 647 с.
- 39.Ткаченко Н. М. Бухгалтерский учет на предприятиях Украины с разными формами собственности : учеб.-метод. посіб. / Н. М. Ткаченко. Киев: «А.С.К.». 1998. С. 139 204.
- 40.Утенкова К.О. Відтворення основних засобів та його фінансове забезпечення у сільському господарстві: дис. . к. е. н. : спец. 08.07.02. Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва. Харків. 2006.

## ДОДАТКИ